

plačevali na račun neposrednih davkov, razen invalidskega in komorskega davka še:

- a) Aktivni uradniki od osnovne in položajne plače, a vsi drugi od pokojnine ali pomoči — brez draginskih doklad davek po sledeči lestvici:

1. Uradniki, častniki in uslužbenci izven kategorije 5%.

2. Uradniki, častniki in uslužbenci v kategorijah 4%.

3. Zvaničniki, podčastniki in služitelji 3%.

- b) Upokojeni uradniki in častniki, ki niso prevedeni in razvrščeni po novem uradniškem zakonu, odnosno po zakonu o ustroju vojske in mornarice in zakonu o državnem saobračajanju osebju, plačajo 5% od pokojnine oziroma plače — brez draginskih doklad, ako znaša pokojnina oziroma letna plača, ki se mora obdavčiti 48.000 Din, drugače pa le 4%.

- c) Dnevničarji, ki so zaposleni v pisarnah, plačajo od vseh prejemkov 3%.

- d) Uslužbenci državnih posestev Belje in Topolovac, kakor uslužbenci rečne plovitbe Kraljevine SHS bodo obdavčeni od 1. aprila 1927 dalje za vse prejemke v denarju in naturi kot privatni nameščenci tako, da znaša maksimalna stopnja 5%.

Učni načrt za vse šole.

Čl. 135. Prosvetni minister je pooblaščen, da uvede edinstveni učni načrt za vse šole, ki spadajo pod prosvetno ministrstvo, a to z naredbom po čl. 94. odst. II. ustave in po odobritvi ministrskega sveta. Ta načrt naj velja za dobo dokler se ne izvede izenačenje zakonov.

Ukinitve plače za študij na Višji pedagoški šoli.

Čl. 137. S pričetkom šolskega l. 1927./28. se začne z ukinjenjem višjega tečaja (III. in IV. letnik) na Višjih pedagoških šolah in se ne bo odprlo več III. letnika, nego samo IV. Sedanjí slušatelj III. letnika končajo v letu 1927./28. IV. letnik in s tem se ukine višji tečaj.

V I. letnik nižjega tečaja Višjih pedagoških šol bodo sprejeti v letu 1927./28. učitelji po razpisu; dovoljen jim bo za čas študija dopust brez pravice do plače.

Selitveni stroški ob razpisu.

Čl. 146. Proti čl. 33. st. b. uredbe D. R. Br. 96.000 z dne 30. septembra 1920. leta, kakor tudi poznejših izmen in dopolnitev, je smatrati premeščenje učiteljstva po razpisu, kot premeščenje na lastno prošnjo. Za selitev po taki premostitvi ne pripada učiteljstvu povrnitev selitvenih stroškov iz državne blagajne.

Podreditev trgovskih in obrtnih šol ministrstvu za trgovino.

Čl. 265. Vse trgovske akademije, trgovske šole, srednje tehnične in strokovne obrtne šole, moške in ženske obrtne šole (večerne, nadaljevalne, vajenske) v celi kraljevini pridejo v območje ministrstva trgovine in industrije.

Minister trgovine in industrije je pooblaščen, da predpiše pravilnike za vse navedene šole.

Kredit, predvideni za strokovni trgovsko-obrtni pouk v proračunu prosvetnega ministrstva, se imajo smatrati od dneva, ko stopi ta zakon v veljavo, kot proračun iz

datkov ministrstva za trgovino in industrijo in s njimi razpolaga minister za trgovino in industrijo.

Pritožbe v pokojninskih zadevah.

Čl. 295. Rešenja po čl. 156. uradniškega zakona dostavljajo se za državo namesto finančnemu ministru, Glavni kontroli z ozirom na čl. 95. zakona o Glavni kontroli.

Tožbe proti rešenju Glavne kontrole o količini osebnih in rodbinskih pokojnin nje-nih uslužbencev rešuje Državni svet. Vsi odloki o službenih odnošajih (čl. 114. uradniškega zakona) se dostavljajo Glavni kontroli proti potrdilu, a rok za tožbo predviden po čl. 21. zakona o Državnem svetu in Upravnih sodiščih, začne teči z dnem potrditve prejema na receptu. To velja za one odloke, ki so objavljeni v »Službenih novicah«.

Pokojnina reaktiviranih državnih uradnikov.

Čl. 296. Civilni in vojni državni uslužbenci, ki so bili izven državne službe (v pokojju, odpušteni ali, da so podali ostavko) predno je stopil v veljavo zakon o ustroju vojske in mornarice od 9. avgusta 1923. uradniški zakon od 31. julija 1923 in zakon o državnem saobračajanju osebju od 28. oktobra 1923. leta, pa so potem, ko so stopili v veljavo ti zakoni, bili ponovno sprejeti, ali bodo sprejeti v državno službo, ne morejo biti upokojeni s pokojnino, ki jim pripada po teh zakonih pred pretekom treh let od dneva ponovnega sprejema v državno službo. V slučaju upokojitve takih uslužbencev pred potekom treh let se jim nakaže pokojnina po odredbah prejšnjih zakonov z ozirom na plačo, ki so jo imeli, ali bi jo imeli pred ponovnim sprejetjem v državno službo s položajem, ki so ga pridobili z reaktiviranjem. Čas, ki so ga prebili v državni službi po ponovnem sprejetju se jim računa za procento. Čas treh let se računa v efektivno trajanje. Ta odstavek se ne nanaša na one, ki so bili pred veljavnostjo tega zakona upokojeni, bodisi, da jim je pokojnina regulirana ali ne.

Od tega so izvzeti oni uslužbenci iz prvega odstavka, ki morajo biti upokojeni po zakonu samem predno potečejo tri leta, kakor tudi oni, ki so dopolnili službeno dobo, ki je potrebna za pokojnino, pod pogojem, če ne bodo upokojeni na lastno prošnjo.

Ravno tako se odredbe prvega odstavka tega člena ne bodo spreminjale.

Za družinske pokojnine uslužbencev, omenjenih v prvem odstavku, ako so umrli pred pretekom triletnega roka.

Všetje povišje v pokojnino.

Čl. 297. Civilni in vojni državni uslužbenci kakor tudi uslužbenci državnih saobračajnih ustanov, ki bodo napredovali v višjo grupo, dobijo pravico do osebne pokojnine v višini te grupe le tedaj, če so prejeli plačo te grupe že eno leto. V nasprotnem slučaju jim pripada pokojnina v višini prejemkov grupe, v kateri so bili pred tem.

Od tega so izvzeti oni uslužbenci, ki so upokojeni zato, ker so 60 let stari, ali pa, če so postali za službo duševno ali fizično nesposobni.

Ta odredba ne velja za družinske pokojnine državnih uslužbencev, ki so umrli kot aktivni.

Splošne vesti.

— Vstop hrvatskih učiteljev v UJU. Večina članov Hrvatskega učiteljskega Saveza, ki je doslej stala na strogo hrvatskem stališču, je zaprosila za vstop v UJU. Sklican je v Zagreb izredni občni zbor, na katerem bodo sklepali o vprašanju fuzije z UJU. Zadevna zaključna poganjanja se prično okrog 29. aprila t. l. med obema učiteljskima stanovskima organizacijama in je pričakovati, da se končno ustanovi enotna jugoslovanska učiteljska organizacija. Dne 29. aprila t. l. bo v Zagrebu tudi konferenca vseh poverj. UJU, ki bodo predvsem redigirali predlog projekta novih pravil UJU.

— Disciplinska sodišča za učitelje. V prosvetnem ministrstvu se je vršila konferenca referentov za poedine pokrajine, na kateri se je razpravljalo o novem pravilniku o ustroju in poslovanju disciplinskih sodišč za učitelje. Pravilnik so izdelali pravni referenti prosvetnega ministrstva. Uredba o disciplinskih sodiščih je že izšla. Obstojajo oblastna in centralna disciplinska sodišča. V oblastnih disciplinskih sodiščih ima učiteljstvo enega, v centralnem sodišču dva svoja zastopnika. Izvolitev oblastnih učiteljskih zastopnikov disciplinskega sodišča mora biti izvršena do 15. maja t. l. Disciplinske kazni so iste, kakor jih predvideva uradniški zakon. Zadevo bomo še obravnavali.

— Možitev učiteljic. Prosvetno ministrstvo je izdalo odredbo, po kateri se učiteljice v Bosni in Hercegovini naroča, da se morajo pred poroko v vsakem slučaju obrniti na prosvetno ministrstvo za dovoljenje. Doslej je prosvetno ministrstvo izdalo že mnogo takih dovoljenj učiteljicam v Sloveniji.

— Policijski komisar na učiteljskem zborovanju. Na beograjskem učiteljskem zborovanju dne 7. t. m. se je dogodilo nekaj značilnega, kar se ni še dosedaj, odkar postoji učiteljska organizacija. Na zborovanje je prišel beograjski policijski komisar, katerega je predstavil predsednik zbora svojim kolegom. Prisotni učitelji in učiteljice sprva niso znali, da je nepoznani gospod komisar beograjske policije, pač pa so mislili, da je to gost, ki se interesira za pe-

dagoške probleme, ki so bili na dnevnem redu. Ali ko je učiteljstvo čulo, kdo je nepovabljeni gost, ki ima namero uradno prisostvovati zboru z dnevnim redom čisto strokovnih razprav, je bilo iznenadeno, je revoltiralo ter protestiralo proti temu in prekinilo zborovanje v znak protesta. Ko je policijski komisar videl posledice svoje ga postopka, jo je nenadoma odkuril. Saj vendar pedagogika ni politika.

— Zidanje šol. Ministrstvo prosvete je izdalo razpis, v katerem se navaja, da je treba za zidavo in prezidavo šol imeti predhodno dovoljenje ministrstva prosvete in od ministra gradjevin. Upravitelji in krajinski šolski sveti, ki se ne bodo držali te navedbe, bodo strogo kaznovani, kakor tudi obremenjeni s polno materialno odgovornostjo, ako začno z zidanjem brez odobrenja načrta in predračuna. Načrte in predračuna bodo preskrbele po naredbi ministrstva gradjevin gradbene sekcije. — Je li polnomočna ta naredba tudi za Slovenijo, ali samo za Srbijo, ni razvidno.

— Kmetijsko-nadaljevalno šolstvo in šolski vrtovi na kmetijski razstavi v Ljubljani. Kmetijska družba bo priredila v zvezi z Upravo velesejma povodom letošnje 160. letnice meseca septembra jubilejno kmetijsko razstavo v Ljubljani. — V splošno po- učenem oddelku bo na tej razstavi poleg kmetijskega in gospodinjinskega šolstva tudi kmetijsko-nadaljevalno šolstvo in šolski vrtovi. — Da bo ta del razstave čim bolj uspeh in podal potrebno pobudo za razvoj te naučne stroke, ki je največjega pomena za stanovsko vzgojo kmetijske mladine, je povabil prosvetni oddelk v Ljubljani za okrožnico P. br. 2455 od 7. aprila 1927 k sodelovanju vse učitelje vrtnarje in učitelje kmetijsko-nadaljevalnih šol in tečajev. Nameravana razstava naj nudi popolno sliko o doseganju razvoju in stanju nadaljevalnega šolstva in šolskih vrtov. Razstavljena naj bi bila razna učila, načrti, slike, modeli, orodje, knjige itd.

— Nekaj tisočev državnih uradnikov je bilo reduciranih 1. aprila. O predhodni in pravočasni preskrbi ali o kakih pomočih tem revežem, ki so ostali z deco na ulici, ni go-

vora. Z ljudmi, ki imajo fakultetsko naobrazbo se je postopalo tako, kakor se danes ne sme postopati niti z navadno služkinjo. Bojimo se, da ne vpliva preveč na nas — ne Albanija — pač pa Afrika.

— Koga je treba reducirati? Neki šef finančne uprave v Banatu je poveril milijon in dvestotisoč državnega denarja. Za ta zločin se nahaja v zaporu ter prejema kot defraudant polovico svojih prejemkov. Njegov sokravec, šef višje finančne uprave, je položil tristotisoč kavicje ter je izpuščen iz zapora, da se brani v svobodi. Seveda ta dva gospoda nista reducirana, pač pa je odpuščen nebroj ljudi s petero in šestero dece.

— Zloglasna štednja. Prvega aprila, t. j. na dan, ko je ostalo brez kruha nebroj uradnikov radi zloglasne štednje, je bilo izplačano nekemu višjemu uradniku 12.000 dinarjev za čezurno delo. To je toliko, kolikor bi bilo dovoljno za enega uslužbenca za celo leto. To je štednja, dati onemu, ki ima, in vzeti drugemu, ki nima.

— Čudno. Premestili so me iz A. v B. Seliti sem se moral brez potnih stroškov. Ko sem dospel v B., sem svoje pohištvo za štiri sobe spravil na podstrežje in v vlažno klet svojega malega novega stanovanja, dočim sem se z ženo in dvema otrokoma stisnil v sobico brez peči, ki je ravno tako vlažna. Drugo manjšo sobo sem pretvoril v kuhinjo, ker drugih prostorov ni bilo za to svrhu. Plačo, ki mi je bila v A. ustavljena pred selitvijo, sem prejel v B. šele tri mesece po selitvi. Štiri mesece po selitvi mi je odobren račun selitvenih stroškov in to od 13.000 dinarjev službeno potrjen računov samo 8000 Din. Rudi te velike škode, ki mi jo je prinesla neprostovoljna selitev, sem bil prisiljen pritožiti se Glavni kontroli. Glavna kontrola ugotovi moji pritožbi in ko sem vložil prošnjo za izplačilo odobrenih selitvenih stroškov, sem dobil namesto denarja sledečo izjavo: »V zvezi s tamošnjim aktom št. 3 od 8. januarja 1927 se naslovu javlja, da se pritožbi radi prenizko odredjenih selitvenih stroškov ne more ugoditi, ker se zahtevi Glavne kontrole ni moglo zadostiti iz vzroka, ker je originalni potni selitbeni račun likvidiran ter spada etatnemu dnevniku kr. davčnega urada v B. za mesec november 1926 kot dokazilni dokument.« Tako sem ostal zadolžen do grla radi te premetitve, ali sem obogatel na žalostnem izkustvu, da postoji v naši zemlji etatni dnevnik in neki dokazilni dokument, ki sta starejša od same rešitve Glavne kontrole. Pa recite, da ne funkcionira v redu naša administracija.

— Kakšna naj bo stalnost? Kakšna mora biti stalnost pri učiteljstvu nam dokazuje švicarsko učiteljstvo v Curihu. Razen stalnosti na mestu so tamkajšnji učitelji stalni tudi v razredu, ker se je preizkusilo, da ima največ uspeha oni učitelj, ki stalno podučuje v istem razredu ter se v tem specializira. Dalje! Stalni učitelj v razredu ima tudi stalno razdelitev šolskih ur. Vse to je natisnjeno v razredni knjigi, ki se jo menja le tedaj, ko stopi učitelj-razrednik v penzijo. Tako lahko ve tudi naučno ministrstvo kdo in kaj ter v katerem razredu dela ob gotovih urah.

— Hiperprodukcija uradnikov. Mnogo naših šol daje uradniške kandidate za državno službo, ki se jih ne more zaposliti ter tako nezaposleni čakajo leto dni in več, dokler ne dobe službe. Ta težkoča se je povečala posebno sedaj, ko se je projektiralo z novim budžetom reduciranje precejšnjega števila uradniških mest. Nekateri pravniki čakajo leto dni na službo. Dijaki trgovskih akademij se ponujajo od banke do banke za nekoliko stotakov plače. Opozarjamo tovariše, ki žele izsolati deco, da jih dajo v take šole, odkoder gredo lahko in hitro v privatna podjetja in profesije.

— Prošnja. Kdo izmed tovarišev ima na razpolago zadnjo (44. številko) decembersko številko »Učit. Tov.« leta 1919., je vkladno naprositi odstopiti jo proti odškodnini. — Učiteljica Kveder, Rogatec 37/II., Stajersko.

— Poroka. Vlado Rojec, strokovni učitelj na meščanski šoli na Raketu in Anica Brcetova, učiteljica v Šent Rupertu, sta se poročila na velikonočni ponedeljek v Šent Janžu na Dolnjemskem. Zelimo jima obilo zakonske sreče!

— Umrla je v Ljubljani ga. Pavla Levčeva, mati prof. Lee Grasseljeve in strok. učiteljice Ane Levčeve. Naše sožalje!

— III. književna tombola Jugoslovanske Matic. S številkami: 24, 7, 43, 33, 34, 68, 21, 6, 53, 51, 48, 49, 72, 81, 31, 12, 75, 14, 25, 46, 82, 9, 36, 11, 38, 57 so bili zadeti vsi dobitki od amb do činkvin. Dne 15. t. m. so se izžrebale sledeče številke: 85, 76, 16, 59, 8, 41, 40, 1, 90, 79, 27, 66, 29, 74, 64, 30, 63 in 2 in s temi se prične igra za tombolo. Kdor je torej zadel tombolo (vseh 15 števil), naj pošlje svojo tablico na naslov Jugoslovanske Matic, Ljubljana, Šelenburgova ulica 7/II.

— Pokrajinski zbor Jugoslovanske Matic se vrši v nedeljo, dne 24. aprila v Ljubljani ob 10. uri v »Mestnem domu«.

— Vojni invalidi, vozne olajšave na železnici. Ministrstvo saobračaja je s svojim odlokom K. br. 887 od 24. januarja 1927 obvestilo ministrstvo notranjih del, da je predpisalo s pravilnikom, ki stopi v veljavo s 1. februarjem 1927, da bodo uživali invalidi brezplačno vožnjo, ko jih pristojne oblasti ali pooblašcene ustanove pozovejo ali napotijo k zdravniškemu pregledu, zdravljenju, strokovnemu pouku, zaradi poprave proteza ali drugih ortopedskih sredstev in ko se bodo odtod vračali domov. — Spremljevalci invalidov navedenih v čl. 43. invalidskega zakona imajo isto

pravico do brezplačne vožnje kakor invalidi, ki jih spremljajo na zdravljenje. — Poleg tega imajo invalidi pravico do polovične vožnje trikrat na leto, kadar potujejo po privatnem poslu (čl. 43. invalidskega zakona).

— Učne osebe za meščanske šole. Ker se bo v bodočem šolskem letu rabilo na meščanskih šolah v ljubljanski oblasti več učnih oseb, iz Višje pedagoške šole pa jih še ne bo prišlo dovolj, se bodo nastavljale začasno še učne osebe z osnovnih šol. Dobro kvalificirani učitelji(ice), ki bi želeli po- učevati na meščanskih šolah, naj po uradni poti vložijo prošnje na velikega župana ljubljanske oblasti. V prošnji je navesti sedanjo službo, službeno dobo in predmetno skupino, ki jo žele poučevati.

— Državni grb. Učiteljski dom v Mariboru je poslal poverjenistu UJU v Ljubljani gratis državni grb. Hvala! Ker je grb odobrilo ministrstvo prosvete ter ga priporočilo vsem prosvetnim upravam v državi, ga priporočamo tudi mi v nakup vsem šolam in učiteljstvu. Cena mu je 20 Din. Razpošilja ga Učiteljski dom v Mariboru. Dobiti ga je pa tudi po vseh večjih knjigarnah.

— Letno poročilo za poslovno leto 1926./27. je treba poslati poverjenistvu gotovo do 15. junija 1927. V ta namen naj izpolnijo društveni funkcionarji tiskovino, ki jo je razposlalo poverjenistvo na vsa okrajna učiteljska društva. Vse članstvo opozarjamo, da stavi na zborovanjih za pokrajinsko in državno skupščino predloge in nasvete, ki naj tvorijo podlago in dajo smer nice bodočemu delu v organizaciji. Brez iniciative od strani društev ni življenja v centrali.

— Volitev delegatov za pokrajinsko in državno skupščino. Poverjenistvo je razposlalo tozadevno okrožnico na vsa okrajna učiteljska društva s pozivom, da javijo delegate in namestnike najkasneje do 15. junija 1927.

— Naročnikom srbohrvatsko-slovenskega slovarja v znanje! Na razna vprašanja, kadaj izide srbohrvatsko-slovenski slovar, sporočamo, da bo slovar dotiskan tekom enega meseca, naka se ga bo takoj razposlalo vsem cenj. naročnikom. Ker je naklada slovarja mala in bo, kakor naročila že danes kažejo, knjiga razprodana v kratkih tednih, je želeli, da se interesi čimprej prijavijo; zadostuje navadna dopisnica. Slovar bo vezan v platno in stane 50 Din. Strani 300. — Knjigarna Učiteljske tiskarne v Ljubljani, Francišanska ul. 6.

Enotna fronta učiteljstva z ostalim drž. uradništvom.

— Izplačilo razlik. Za leto 1927./28. dovoljeni kredit v znesku 10 milijonov dinarjev se bo v najkrajšem času izplačal oženim služiteljem brez otrok in služiteljem samcem. Ostale terjatve tvorijo letiči državní dolg ter se bodo poravnale iz državnega posojila, kakor obljubljajo še v tekočem letu.

— Nova uredba o povračilu selitvenih in potnih stroškov. V kratkem izide nova uredba o povračilu potnih stroškov, ki bo vsaj deloma saturirala zahteve državnih nameščencev.

— Kadaj se bodo prevedli kronski upokojenci? Nove pokojnine kronskih upokojencev se prično izplačevati najkasneje v treh mesecih, računši od 1. aprila t. l. dalje. O kakih retroaktivnosti zakona ne more biti govora, ker je s tem dnem stopil tudi finančni zakon v veljavo.

— Revizija razvrstilne uredbe. Tendence načrta nove uredbe o razvrstitvi državnih nameščencev sloni predvsem na izboljšanju položajev vodnih mest II. in III. kategorije. Med 3. in 4. skupino I. kategorije nameravajo vriniti še eno skupino, ki bo odgovarjala službenim prejemkom polkovnika.

— Enotna fronta vsega državnega uradništva. Glavni Savez državnih nameščencev je sklical za 8., 9. in 10. april v Beogradu široko konferenco predsednikov vseh pokrajinskih zvez, na kateri so se pretresala najbolj aktualna vprašanja državnih nameščencev s posebnim ozirom na razširjenje in poglobitev njihovih organizacij. Ugotovilo se je, da je izmed okroglo 100 tisoč državnih nameščencev, ki jih imamo v državi, organiziranih nekaj nad eno tretjino. Reorganizacija se sicer vrši že od 1. januarja dalje, vendar pa je Glavni Savez storil potrebne korake, kako bi izvršil reorganizacijo, da bo do konca leta organiziranih vsaj polovica državnih nameščencev.

— Izporemba uradniškega zakona. Delegati činovniškega Saveza iz pokrajin so se te dni bavili v Beogradu z izporembami uradniškega zakona, ki nam jih je donesel novi finančni zakon. Na konferenci se je razpravljalo o izporembah uradniškega zakona in uredbe o razvrstitvi ter o izplačilu razlik, ki jih dolguje država svojim nameščencem za čas od 1. oktobra 1923 do 30. aprila 1924.

— Zvezo državnih nameščencev za Slovenijo je zastopal na seji Činovniškega Saveza v Beogradu predsednik Zveze državnih nameščencev računski direktor g. Milan Paternoster.

— Tudi hrvatski državni uradniki so vstopili v Činovniški Savez. Glavni Savez je na svoji zadnji seji sprejel v svoje članstvo Savez javnih namještenika i umirovljenika v Zagrebu, ki doslej ni bil član Glavnega Saveza. S tem se je enotna fronta državnega uradništva zelo povečala in kakor je videti ne padajo predsodki separatizma samo med hrvatskim učiteljstvom, temveč tudi med vsem ostalim državnim uradništvom.